

ΕΝΩΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Γνωμοδότηση
στο πλαίσιο αναβάθμισης της Παιδείας:
«Πράσινο Σχολείο και ο ρόλος των Πτυχιούχων
Περιβαλλοντολόγων σε αυτό»

Απρίλιος 2010

Βουλγαροκτόνου 30, Τ.Κ. 11472, Αθήνα

Τηλ.: 210.64.92.095

e-mail: env@env.aegean.gr

website: www.eppe.gr

Περιεχόμενα

Ομάδα γνωμοδότησης	3
Εισαγωγή	4
Γενικά σχόλια	5
1. Αναβάθμιση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.....	7
2. Αναβάθμιση του ρόλου και της λειτουργίας των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης	9
3. Διεύρυνση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης έξω από τα τείχη του σχολείου	10
4. Εισαγωγή Κύκλου Πράσινων Μαθημάτων.....	11
5. Εισαγωγή Πράσινων Ειδικοτήτων.....	13
6. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σχετικά με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη	14
7. Παραγωγή και αξιοποίηση παιδαγωγικού υλικού για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη	16
8. Ένταξη της Εκπαίδευσης για την Αειφορία και το Περιβάλλον στις νέες μορφές της Διά Βίου Μάθησης	17
9. Η Πράσινη Λειτουργία του Σχολείου.....	18
10. Υλοποίηση προτάσεων - η Θέση των Περιβαλλοντολόγων	20

Ομάδα γνωμοδότησης

Η Ένωση Πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων Ελλάδας (ΕΠΠΕ), με την ευκαιρία του επιστημονικού και κοινωνικού διαλόγου για την Αναβάθμιση της Παιδείας, συνέταξε την παρούσα επιστημονική γνωμοδότηση, με τη συνδρομή της ειδικής ομάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Για τη σύνταξη της γνωμοδότησης αυτής συνεργάστηκαν οι ακόλουθοι Περιβαλλοντολόγοι, μέλη της ομάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της ΕΠΠΕ:

- Α. Γεροντέλη
- Σ. Λειβαδάρα
- Ε. Μαύρου
- Α. Μύθη
- Ν. Τζήκαλος
- Ι. Τσεβρένη

Εκ του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΠΠΕ:

Τσολάκης Γιώργος
Αντιπρόεδρος ΕΠΠΕ

Μούντριχας Αναστάσιος
Γενικός Γραμματέας ΕΠΠΕ

Εισαγωγή

Η ΕΠΠΕ, εκπροσωπώντας το καθ' ύλη αρμόδιο επιστημονικό δυναμικό της χώρας, για τα ζητήματα Προστασίας του Περιβάλλοντος, Αειφορίας και Πράσινης Ανάπτυξης, με την παρούσα γνωμοδότηση επιθυμεί να συμμετάσχει με τις προτάσεις της στον επιστημονικό και κοινωνικό διάλογο που διεξάγεται για την Αναβάθμιση της Παιδείας, εφ' όσον γίνεται φανερό ότι σε αυτή λαμβάνεται και η πρόνοια για σύνδεση του σχολείου με την αειφορία.

Γενικά σχόλια

Ο δημόσιος διάλογος, ο οποίος στηρίζεται στις προγραμματικές εξαγγελίες για τη διαμόρφωση του νέου, καινοτόμου σχολείου, λαμβάνει χώρα με φόντο την παγκόσμια περιβαλλοντική κρίση και τα σημαντικά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα που απορρέουν από αυτή. Ωστόσο είναι πλέον κοινά αποδεκτό ότι η βάση για την αντιμετώπιση μιας τέτοιας πολυδιάστατης κρίσης είναι η Παιδεία. Η διαμόρφωση πολιτών με κριτική σκέψη, διάθεση και ικανότητα ενεργού συμμετοχής στα κοινά, περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένους, από το τοπικό μέχρι το παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και η απόκτηση περιβαλλοντικής συνείδησης, δεν μπορεί παρά να προέλθει από το νέο Πράσινο Σχολείο.

Σύμφωνα με τη Στρατηγική της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Ε.Α.Α.), που έχει συνυπογράψει η χώρα μας στο Vilnius (17-18/3/2005), πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα προσαρμογής των υφιστάμενων προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) στο πλαίσιο της Ε.Α.Α. και εφαρμογής της στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Σε αυτό το πλαίσιο, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων προβλέπει τη σύνδεση Εκπαίδευσης και Αειφόρου Ανάπτυξης και την εφαρμογή εκπαιδευτικής πολιτικής για το Περιβάλλον. Συγκεκριμένα, προβλέπεται διεύρυνση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ιδίως στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, με επιδίωξη την αναβάθμιση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) και επίσης ενίσχυση των προγραμμάτων ευαισθητοποίησης / επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε θέματα Αειφορίας.

Για την υλοποίηση των παραπάνω δεσμεύσεων και την ουσιαστική ενσωμάτωση της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον στο νέο εκπαιδευτικό σύστημα, η Ε.Π.Π.Ε. υποστηρίζει την εισαγωγή συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων, αλλαγών, προσθηκών και δράσεων που παρουσιάζονται αναλυτικά στην παρούσα γνωμοδότηση.

1. Αναβάθμιση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Ο ρόλος της Π.Ε. στο ελληνικό σχολείο είναι αδιαμφισβήτητος. Η εφαρμογή της Π.Ε. δεν έχει μόνο σημαντικά οφέλη που μπορεί να αποδώσει στην κοινωνία, αλλά μέσω της πολύχρονης πλέον εφαρμογής της παγκοσμίως και των πρωτοποριακών παιδαγωγικών μεθόδων που έχει αναπτύξει, μπορεί να προσφέρει πολλά στη λειτουργία του Πράσινου Σχολείου και στις παιδαγωγικές καινοτομίες που αυτό φιλοδοξεί να εισάγει, όπως:

- η ολιστική, διεπιστημονική μεθοδολογία για την έρευνα και αντιμετώπιση των πολυδιάστατων προβλημάτων της ανάπτυξης και του περιβάλλοντος
- οι δυνατότητες δράσης και εξάσκησης της ιδιότητας του ενεργού πολίτη που προσφέρει και συμμετέχει στη λήψη αποφάσεων και στη λύση προβλημάτων του τόπου του
- η βιωματική προσέγγιση της γνώσης
- η μαθητοκεντρική διδακτική
- η ανάδειξη της συμμετοχής στην παραγωγή της γνώσης
- η ανάδειξη της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και η προβολή της αξίας της συλλογικότητας / ομαδικότητας
- η ανάπτυξη δεξιοτήτων και η ενδυνάμωση ικανοτήτων που σχετίζονται με την απόκτηση κριτικής σκέψης, δράσης και συμμετοχής
- το «άνοιγμα» του σχολείου στην κοινωνία.

Για την οργανική ένταξη της Π.Ε. στο σχολικό πρόγραμμα, ώστε να απευθύνεται στο σύνολο των μαθητών, προτείνουμε την αναβάθμιση του ρόλου της Π.Ε. μέσα από την ανάδειξή της σε υποχρεωτική δραστηριότητα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από τη διαμόρφωση

δίωρης εβδομαδιαίας ζώνης από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο, στο πλαίσιο του Ολοήμερου Σχολείου.

2. Αναβάθμιση του ρόλου και της λειτουργίας των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

- α. Αναβάθμιση του επιμορφωτικού ρόλου των Κ.Π.Ε., με έμφαση στη συμμετοχή και επιμόρφωση της τοπικής κοινωνίας (π.χ. με συνεργασία με συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, τοπικές περιβαλλοντικές ομάδες, αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς κ.α.) και λειτουργία τους ως τοπικά κέντρα ανάπτυξης, συμμετοχής και προστασίας του περιβάλλοντος.
- β. Διεύρυνση των ειδικοτήτων, οι οποίες στελεχώνουν τις παιδαγωγικές ομάδες των Κ.Π.Ε., προκειμένου να διασφαλίζεται τόσο ο διεπιστημονικός και αξιοκρατικός χαρακτήρας της σύνθεσης της παιδαγωγικής ομάδας, όσο και οι βασικές αρχές λειτουργίας της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, με τροποποίηση της νομοθεσίας για τα Κ.Π.Ε. (Αριθμ. Υ.Α.60991/Γ7, ΦΕΚ 856/10-07-2006).
- γ. Σύνδεση των Κ.Π.Ε. με την έρευνα. Ανάδειξή τους σε ενδιάμεσο κρίκο μεταξύ Πανεπιστημίου και σχολικής εκπαίδευσης, με σκοπό τη διάχυση της γνώσης και της καινοτομίας στην εκπαιδευτική κοινότητα.
- δ. Συνεργασία των Κ.Π.Ε. με την τοπική κοινωνία για αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών ζητημάτων. Ως παράδειγμα αναφέρεται η συνεργασία με τους πλησιέστερους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, για την από κοινού διαμόρφωση του πλαισίου συμμετοχής στην προστασία και ανάπτυξη του τοπικού περιβάλλοντος. Δικτύωση των Κ.Π.Ε. με την τοπική κοινωνία, την αυτοδιοίκηση και τις πρωτοβουλίες ενεργών πολιτών σε θέματα περιβάλλοντος.

3. Διεύρυνση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης έξω από τα τείχη του σχολείου

Η εκπαίδευση αφορά, εκτός από τους άμεσα εμπλεκόμενους μαθητές και εκπαιδευτικούς και τους έμμεσα, αλλά πολύ ουσιαστικά, εμπλεκόμενους γονείς και το σύνολο της κοινωνίας γενικότερα. Επομένως η περιβαλλοντική παιδεία δεν έχει να κάνει με τη διδασκαλία ενός γνωστικού αντικειμένου, αλλά με μια συνολικότερη «πρόταση ζωής».

Υπάρχει ανάγκη για τη διεύρυνση της Π.Ε. και έξω από τα τείχη των σχολείων, μέσω της ένταξής της στις λειτουργίες φορέων, οι οποίοι δραστηριοποιούνται και παράγουν επιστημονικό και κοινωνικό έργο για το Περιβάλλον, όπως για παράδειγμα:

- το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης
- ο Εθνικός Κήπος
- το Ερευνητικό Περιβαλλοντικό Παρατηρητήριο Navarino Environmental Observatory
- τα Μουσεία Φυσικής Ιστορίας
- το Αστεροσκοπείο
- οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών κ.α.

4. Εισαγωγή Κύκλου Πράσινων Μαθημάτων

Υπάρχει ανάγκη για τη διαμόρφωση υποχρεωτικών μαθημάτων στην Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια, Τεχνική και Μεταλυκειακή Εκπαίδευση με αντικείμενο την Εκπαίδευση για το Περιβάλλον, ώστε να ενσωματωθεί η Πράσινη Ανάπτυξη και μέσα στο αναλυτικό πρόγραμμα των σχολείων. Μέσα από αυτά τα διδακτικά αντικείμενα, οι μαθητές θα λαμβάνουν την απαραίτητη επιστημονική γνώση, αλλά ταυτόχρονα θα μπορούν να αναπτύσσουν την ολιστική και κριτική σκέψη που θα τους ωθήσει στη συνειδητοποίηση και τη δραστηριοποίηση γύρω από τα πολυσύνθετα περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά ζητήματα. Ο εκπαιδευτικός που θα αναλάβει τη διδασκαλία των αντικειμένων, όπως ισχύει για όλα τα μαθήματα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, θα πρέπει να ανήκει στον αντίστοιχο και ομώνυμο επιστημονικό κλάδο.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνουμε την ένταξη, στην εκπαιδευτική διαδικασία, της διδασκαλίας των κάτωθι αντικειμένων, είτε με τη μορφή νέων μαθημάτων, είτε με τη μορφή ένταξης της αντίστοιχης ύλης, σε υφιστάμενα μαθήματα:

- Περιβάλλον και Πράσινη Ανάπτυξη
- Πράσινη επιχειρηματικότητα
- Κοινωνία και Περιβάλλον
- Περιβάλλον και Τουριστική Ανάπτυξη
- Οικολογία
- Προστασία και Τεχνολογία Περιβάλλοντος
- Εναλλακτικές Μορφές Ενέργειας
- Ρύπανση Περιβάλλοντος
- Διαχείριση και Ανακύκλωση Αποβλήτων
- Περιβαλλοντική Διαχείριση και Νομοθεσία

- Τέχνη και Περιβάλλον
- Περιβάλλον και Γεωργία
- Περιβαλλοντική Δράση και η Ιδιότητα του Ενεργού Πολίτη
- Περιβαλλοντική Ηθική

5. Εισαγωγή Πράσινων Ειδικοτήτων

Στο πλαίσιο της προώθησης της Πράσινης Ανάπτυξης είναι σκόπιμο να δημιουργηθούν, πράσινες ειδικότητες στα ΕΠΑ.Λ και ΕΠΑ.Σ, με σκοπό τη δυνατότητα ειδίκευσης των μαθητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε περιβαλλοντικά επαγγέλματα. Παραδείγματα προτεινόμενων Πράσινων Ειδικοτήτων είναι:

- Τεχνικός Ελέγχου Βιομηχανικού και Εργασιακού Περιβάλλοντος
- Τεχνικός Ελέγχου Ρύπανσης και Εγκαταστάσεων Αντιρρύπανσης
- Τεχνικός Διαχείρισης και Ανακύκλωσης Αποβλήτων
- Ειδικός Τουριστικών Δραστηριοτήτων φιλικών στο Περιβάλλον
- Οργανωτής και εμπνευστής οικοτουριστικών δραστηριοτήτων
- Ειδικός Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
- Ειδικός Βιολογικής Γεωργίας
- Ειδικός Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης
- Ειδικός Ελέγχου Μείωσης - Εξοικονόμησης Ενέργειας και Βελτίωσης Ενεργειακής Απόδοσης.

Για την εξασφάλιση ολοκληρωμένων σπουδών και την καλλιέργεια της περιβαλλοντικής ευαισθησίας στους μαθητές, θα πρέπει να αναμορφωθούν και τα προγράμματα σπουδών ήδη διδασκόμενων ειδικοτήτων στα ΕΠΑ.Λ και στις ΕΠΑ.Σ, ώστε να περιλαμβάνουν και περιβαλλοντικά μαθήματα (Βλ. Παράρτημα).

6. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σχετικά με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Το σχέδιο δράσης για το Πράσινο Σχολείο περιλαμβάνει αναμφισβήτητα την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης. Σύμφωνα με έρευνα του Τμήματος Ποιότητας της Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, το 74% των εκπαιδευτικών θεωρούν ότι χρειάζεται *«συνδυασμός επιμόρφωσης και εφαρμογής των δραστηριοτήτων στα σχολεία, με την υποστήριξη του επιμορφωτή»*. Αυτό μπορεί να εφαρμοστεί μέσω συνεχούς και συστηματικής επιμόρφωσης, αντί της μορφής *«έτοιμων επιμορφωτικών πακέτων, μιας χρήσης»*.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου θεωρούμε ως απαραίτητη προϋπόθεση, την επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού. Ως εκ τούτου, προτείνουμε την υλοποίηση, πριν από την έναρξη κάθε σχολικής χρονιάς, ενημερωτικών – επιμορφωτικών σεμιναρίων πάνω στις νέες προσεγγίσεις της Ε.Α.Α.

Τα θέματα επιμόρφωσης μπορούν να περιλαμβάνουν:

- α) Παιδαγωγικές και διδακτικές προσεγγίσεις στο πλαίσιο της Π.Ε.
- β) Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και εφαρμογή ποικίλων εποπτικών μέσων / παιδαγωγικού υλικού.
- γ) Ανατροφοδότηση με εξειδικευμένα θέματα που άπτονται του γνωστικού αντικείμενου της Επιστήμης του Περιβάλλοντος. Διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων με τρόπο λιγότερο «ακαδημαϊκό» και περισσότερο εύληπτο και χρηστικό.

Επίσης, προτείνουμε τη δημιουργία Μητρώου Επιμορφωτών Π.Ε. στο οποίο θα συμμετέχουν οι Πτυχιούχοι Περιβαλλοντολόγοι και όσοι επιστήμονες έχουν ακαδημαϊκή ειδίκευση (μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου) και, εκτός της ακαδημαϊκής τους ειδίκευσης, διαθέτουν και εμπειρία στην Π.Ε. είτε ανήκουν στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα είτε όχι, με σκοπό την έγκυρη, ολοκληρωμένη και υψηλού επιπέδου επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και επικαιροποίηση των γνώσεών τους σύμφωνα με τις σύγχρονες, καινοτόμες τάσεις και την έρευνα για την Π.Ε. σε παγκόσμιο επίπεδο.

7. Παραγωγή και αξιοποίηση παιδαγωγικού υλικού για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη

Πυρήνας των σύγχρονων, καινοτόμων παιδαγωγικών εργαλείων, των οποίων η προώθηση έχει εξαγγελθεί ήδη από το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, είναι η απόκτηση κριτικής σκέψης και περιβαλλοντικής συνείδησης. Αυτά τα παιδαγωγικά εργαλεία, μπορούν και ενδείκνυνται να χρησιμοποιηθούν υποστηρικτικά στην Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη με τους ακόλουθους τρόπους:

A) τη δημιουργία νέου εκπαιδευτικού υλικού με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών:

- τη χρήση ποικίλου εποπτικού - παιδαγωγικού υλικού
- τη χρήση νέων εκπαιδευτικών πακέτων
- την εξοικείωση των μαθητών με τις Νέες Τεχνολογίες -

Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.)

- το σχεδιασμό υλικού για εξ αποστάσεως επιμόρφωση εκπαιδευτικών, ιδιαίτερα όσων βρίσκονται σε ορεινές, νησιωτικές, δυσπρόσιτες και περιβαλλοντικά ευάλωτες περιοχές

- την εισαγωγή e-book στα σχολεία
- τη διαδικτυακή παρακολούθηση αρθρογραφίας, ενημερωτικού

τύπου, ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων για την πανίδα και χλωρίδα κ.α.

B) Τη συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, για την παραγωγή νέου επιμορφωτικού υλικού, το οποίο θα εντάσσεται στο πλαίσιο των εθνικών περιβαλλοντικών στρατηγικών, όπως για θέματα ανακύκλωσης,

αναδάσωσης, εξοικονόμησης ενέργειας, οικολογικών μεταφορών
κ.α.

8. Ένταξη της Εκπαίδευσης για την Αειφορία και το Περιβάλλον στις νέες μορφές της Διά Βίου Μάθησης

Η ΕΠΠΕ, συμμετέχοντας στη σχετική Διαβούλευση που διεξήγαγε πρόσφατα η Γ.Γ. Δια Βίου Μάθησης, έχει καταθέσει τις σχετικές προτάσεις της που αφορούν μεταξύ άλλων:

- α. τη λειτουργία ειδικοτήτων Περιβαλλοντικής κατεύθυνσης στα ΙΕΚ
- β. σεμινάρια Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης - Ενημέρωσης για εργαζομένους και ανέργους, με αντίκρισμα στον πίνακα προσόντων τους
- γ. Την αναβάθμιση και ολοκληρωμένη στελέχωση του Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ)
- δ. Την επέκταση της Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και της Εκπαίδευσης για την Αειφορία και στην άτυπη εκπαίδευση

9. Η Πράσινη Λειτουργία του Σχολείου

Η διαμόρφωση του χαρακτήρα και η πρόσληψη γνώσεων κατά τη σχολική εκπαίδευση, πέρα από τη διδασκαλία, καθορίζεται από τις βιωματικές παραστάσεις και την καθημερινότητα της σχολικής ζωής στην τάξη, την αυλή και όλες τις δραστηριότητες του σχολείου. Στόχο του εκπαιδευτικού συστήματος πρέπει να αποτελεί, η καλλιέργεια της περιβαλλοντικής συνείδησης στους αυριανούς πολίτες.

Στο πλαίσιο αυτό, θεωρούμε απαραίτητο το νέο σχολείο να γίνει, ως προς τη λειτουργία του, «φιλικό προς το Περιβάλλον». Ενδεικτικά πρέπει να είναι:

- λιγότερο ενεργοβόρο και να αξιοποιεί Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
- πλήρως ενταγμένο στα συστήματα ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών
- να μην χρησιμοποιεί / διαθέτει τοξικές ή ύποπτες χημικές ενώσεις
- να είναι σύμφωνο με τις αρχές της οικολογικής δόμησης και της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής
- και γενικότερα να έχει μικρό ή ακόμα και μηδενικό οικολογικό αποτύπωμα.

Ήδη, μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ προγραμματίζονται σχετικές δράσεις (πράσινες στέγες, φωτοβολταϊκά κ.α.) σε περιορισμένη ωστόσο (πilotική) κλίμακα. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να οργανωθούν μέσα σε ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα – σχέδιο με σαφείς στόχους, χρηματοδότηση και σχέδιο υλοποίησης, έτσι ώστε το ίδιο το σχολείο στο σύνολό του, να αποτελεί ένα πρότυπο Εργαστήριο

Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και ένα παράδειγμα που θα εμπνέει το σεβασμό του περιβάλλοντος στους μαθητές.

10. Υλοποίηση προτάσεων - η Θέση των Περιβαλλοντολόγων

Στο πλαίσιο της ποιοτικής αναβάθμισης της εκπαίδευσης και της διαμόρφωσης ενεργών, συμμετοχικών και περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένων μαθητών - αυριανών πολιτών, η ΕΠΠΕ, θέτοντας τα μέλη της στη διάθεση του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και των σχεδιαζόμενων μεταρρυθμίσεών του, προτείνει:

1. Τη στελέχωση των Κ.Π.Ε. με νέο ειδικό επιστημονικό προσωπικό, που θα διαθέτει ικανές και εξειδικευμένες γνώσεις στην Περιβαλλοντική Επιστήμη, όπως είναι οι Πτυχιούχοι Περιβαλλοντολόγοι.
2. Τη διεύρυνση του ρόλου και την ενίσχυση της στελέχωσης των γραφείων των Υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, με ειδικό επιστημονικό προσωπικό, όπως οι Πτυχιούχοι Περιβαλλοντολόγοι. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορεί να παρέχεται αρτιότερη επιστημονική στήριξη και έλεγχος της επάρκειας των υπό υλοποίηση προγραμμάτων - δραστηριοτήτων.
3. Την ένταξη των Πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων στην τυπική εκπαίδευση μέσω της συμμετοχής τους στο Διαγωνισμό Εκπαιδευτικών του ΑΣΕΠ.
4. Τη συμμετοχή των Πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, σε ζητήματα Περιβάλλοντος και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης μέσω της ένταξής τους στο προτεινόμενο Μητρώο Επιμορφωτών.
5. Τη διεύρυνση της Π.Ε. σε φορείς και ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή επιστημονικού και κοινωνικού έργου για το Περιβάλλον, τα οποία μπορούν να

περιλαμβάνουν στο ειδικό επιστημονικό προσωπικό τους και Πτυχιούχους Περιβαλλοντολόγους.

6. Τη συμβολή των Πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων στις συμβουλευτικές ομάδες του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων σε θέματα Π.Ε.

Η ΕΠΠΕ, ως επαγγελματικό όργανο των Πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων, δηλώνει την πλήρη διαθεσιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού της για την υποστήριξη, τη γνωμοδότηση και τη συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο της βελτίωσης του εκπαιδευτικού συστήματος και κατ' επέκταση της στάσης ζωής όλων των πολιτών, μικρών και μεγάλων, προς όφελος τόσο του Περιβάλλοντος όσο και της ελληνικής κοινωνίας ευρύτερα.

Με εκτίμηση,

Εκ του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΠΠΕ

Τσολάκης Γιώργος
Αντιπρόεδρος ΕΠΠΕ

Μούντριχας Αναστάσιος
Γενικός Γραμματέας ΕΠΠΕ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι τομείς-ειδικότητες των ΕΠΑ.Λ και ΕΠΑ.Σ στους οποίους προτείνεται αναμόρφωση, ώστε να περιλαμβάνουν και περιβαλλοντικά μαθήματα είναι οι παρακάτω:

ΕΠΑΛ

Β' Τάξη

1. Τομέας Μηχανολογίας
2. Τομέας Οχημάτων
3. Τομέας Ηλεκτρολογικός
4. Τομέας Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος
5. Τομέας Δομικών Έργων
6. Τομέας Εφαρμοσμένων Τεχνών

Γ' Τάξη

1. Τομέας Μηχανολογίας

Ειδικότητες:

- 1.1 Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών
- 1.2 Ψυκτικών Εγκαταστάσεων και Κλιματισμού

2. Τομέας Οχημάτων

Ειδικότητα:

- 2.1 Μηχανικών και Ηλεκτρολογικών Συστημάτων Αυτοκινήτου

3. Τομέας Ηλεκτρολογικός

Ειδικότητα:

- 3.1 Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων

4. Τομέας Υγείας Πρόνοιας

Ειδικότητα:

- 4.1 Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων

5. Τομέας Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος

Ειδικότητες:

- 5.1 Σύγχρονης Επιχειρηματικής Γεωργίας
- 5.2 Τεχνολογίας και Ελέγχου Τροφίμων
- 5.3 Έργων Τοπίου και Περιβάλλοντος

6. Τομέας Δομικών Έργων

Ειδικότητες:

- 6.1 Σχεδιαστών Δομικών Έργων
- 7. Τομέας Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών
 - 7.1 Υπαλλήλων Τουριστικών Επιχειρήσεων

ΕΠΑΣ

Α' και Β' Τάξη

Ειδικότητες:

- 1. Σχεδιασμός Εσωτερικών Χώρων
- 2. Συντήρηση Έργων Τέχνης – Αποκατάσταση
- 3. Φυτοτεχνικών Επιχειρήσεων – Αρχιτεκτονικής Τοπίου
- 4. Επιχειρήσεων Αγροτουρισμού και Αγροβιοτεχνίας
- 5. Αμαξωμάτων
- 6. Θερμοϋδραυλικών Εγκαταστάσεων και Συντηρητών Εγκαταστάσεων Θέρμανσης
- 7. Κτηριακών Έργων
- 8. Τεχνιτών Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων
- 9. Ζωοτεχνίας
- 10. Αγροτικών Μηχανημάτων
- 11. Χημικών Εργαστηρίων και Ποιοτικού Ελέγχου Υλικών
- 12. Τεχνιτών Αέριων Καυσίμων (Φυσικού Αέριου)
- 13. Αμπελουργίας – Οινοτεχνίας
- 14. Θερμοκηπιακών Κατασκευών και Καλλιεργειών

15. Δενδροκομίας

16. Γαλακτοκομίας – Τυροκομίας